

TEDNIK PEN

TEDENSKO DOGODJE

30. september 2022

št. 30/2022

UVODNIK

DOGODKI

NAGRADA MIRA 2022

PRAZNI STOLI

POEZIJA

ZA MIR

MEDNARODNI PEN

Iz hiše upanja v oazo miru

Kongres Mednarodnega PEN-a je po dveh letih pandemije prava eksplozija čustev. Prijatelji, ki smo se dve leti srečevali čez ekran, se objemamo, govorimo in diskutiramo. Ja, fizično se dotikamo, človek komaj verjame, da je to še mogoče. A svet po zadnjem kongresu leta 2019 v Manili je letos zelo drugačen. Ne ena, kar nekaj vojn in prevratov je naše kolege, pisatelje in novinarje, aktivistke in pesnice spravilo v smrtno nevarnost ali so v spopadih in demonstracijah bili zaprti, ubiti oziroma so preprosto izginili brez sledu. Vsak dan se soočamo s tragičnimi pričevanji in zdi se, da se je svet po kovidu zbudil v nočno moro, kot bi se znašli v grozljivki.

Švedi so izvrstni gostitelji. Dobro organizirani, prijazni in prisrčni. Slovensko delegacijo sestavljamo Aljaž Koprivnikar, Milena Šmit, Sara Katarina Zver in Tanja Tuma. Sara je morala brž po sestanku Odbora pisateljev in pisateljic za mir domov, ostali pa smo vse dni na vseh delavnicah, dogodkih in pesniških branjih. Včeraj smo si v gledališču Regina ogledali predstavo o življenjski poti palestinske pesnice Dareen Tatour; bilo je ganljivo in grozno. Prav vsi smo jokali. In se še bolj zavedali, da je naše delo še kako pomembno.

Verjetno vas najbolj zanima, kako se je iztekla Odbor pisateljev in pisateljic za mir, ki ima fizično in digitalno domovanje v Sloveniji, in kako bo s 55. Blejskim srečanjem.

Sestanek smo imeli v torek med 11. in 17. uro. Četudi je bilo veliko točk na dnevnem redu, smo se držali urnika in uspeli potrditi vse zapisnike, glasovali o organizaciji odbora ter se posvetili najbolj perečim problemom po svetu. Kljub težkim temam je bilo vzdušje toplo, prijateljsko in solidarno s kolegi, čigar države so v vojni ali trpijo pod petami tiranov. Uvodničarja sta bila Andreja Lešić, podpredsednica PEN-a Bosna in Hercegovina in Andrej Kurkow, predsednik Ukrajinskega PEN-a. V odboru smo dopolnili Resolucijo o Ukrajini, o kateri bodo delegati kongresa glasovali elektronsko. Tudi sicer so volitve in oddaja glasov letos mogoča le preko elektronskega sistema, kar močno olajša delo skupščine. Začrtali smo smernice za delo odbora naprej in govorili o 55. Blejskem srečanju, ki ima zelo veliko podporo med delegati. Nek delegat je celo dejal, da bi moral biti Bled zapisan v PEN-ovi ustavi. Skratka, kar brž bo treba zavihati rokave.

Odprli pa smo še eno temo, kjer bo mirovni odbor prevzel iniciativo: Manifest o izobraževanju in otroških pravicah. Ideja je že nekaj časa v zraku, tudi na Blejskem srečanju smo že govorili o vplivih književnosti na otroke. Manifest se bo navezoval na strategijo Mednarodnega PEN-a (ki jo vodi predsednik Burhan Sönmez), s katero želimo pritegniti in vključiti v PEN mlade književnike in književnice.

Več o dogajanju bomo poročali delegati, ko se vrnemo. Do tedaj pa priporočam, da si na spletu ogledate nekatere okrogle mize o sovražnem govoru, kulturi v času vojne, okolju in vlogi književnosti v današnjem času.

Želim vam lep teden,

Tanja Tuma, predsednica SC PEN

VABILO

Mednarodni prevajalski simpozij
Društva slovenskih književnih prevajalcev

Nova Gorica, 7.–9. oktober 2022

Izbrani temi simpozija:

Prevajanje skatološkega besedišča in erotične književnosti
Prevajanje leposlovnih in humanističnih besedil iz francoščine in v francoščino

Naslova lokacij simpozija:

PETEK, 7. oktober 2022: Hotel Lipa, konferenčna dvorana, Trg Ivana Roba 7,
Šempeter pri Gorici

SOBOTA, 8. oktober 2022: Hotel Lipa, konferenčna dvorana in Xcenter, Delpinova
ulica 20, Nova Gorica

Prijazno vabljeni na simpozijско dogajanje. V kolikor se boste simpozija udeležili,
prosimo, da udeležbo zaradi organizacije programa, morebitnih nočitev in
rezervacije obrokov potrdite na elektronski naslov dskp@dskp-drustvo.si.

PROGRAM MEDNARODNEGA PREVAJALSKEGA SIMPOZIJA

GORIŠKI LITERARNI KLUB GOVORICA V SODELOVANJU Z GORIŠKO KNJIŽNICO FRANCETA BEVKA NOVA GORICA, OBČINO RENČE - VOGRSKO, OŠ RENČE, OŠ KOBARID, PODRUŽNICO SMAST, IN ŠOLSKIM CENTROM NOVA GORICA VABIJO NA

XII. GREGORČIČEVE DNEVE

... Simon Gregorčič v spominih ...

med 24. septembrom in 14. oktobrom 2022

24. september 2022	ob 19.00 v Dvorani Angela Mlečnika v Bukovici
13. oktober 2022	ob 12.45 pri Gregorčičevem spomeniku na Erjavčevi ulici v Novi Gorici
14. oktober 2022	ob 11.00 ob pesnikovem grobu na Sv. Lovrencu

sobota, 24. september 2022,
Dvorana Angela Mlečnika v
Bukovici

Ob 19.00, pozdravna nagovora:

g. Tarik Žigon, župan občine Renče - Vogrsko in mag. Darinka Kozinc, predsednica Goriškega literarnega kluba GOVORICA

Program:

Izbrana pesem Simona Gregorčiča in lastna poezija: pesnik Radivoj Pahor

Slavnostni govor: Irena Škvarč, direktorica Goriške knjižnice Franceta Bevka

Simon Gregorčič v spominih: nastop OŠ Renče pod mentorstvom Darje Bitežnik

Koncert skupine iz slovenske Istre: Klapa SEMIKANTA

Dražba podarjenih slik likovne sekcije društva KUL-TU-RA iz Renč, izkupiček je namenjen Prostovoljnemu gasilskemu društvu Renče - Vogrsko.

Program povezuje dr. Megi Rožič.

Vstop je prost, prostovoljni prispevki bodo namenjeni Prostovoljnemu gasilskemu društvu Renče - Vogrsko.

četrtek, 13. oktober 2022,
Gregorčičev spomenik na
Erjavčevi ulici v Novi Gorici

Ob 12.45: Polaganje cvetja k spomeniku pesnika

Simon Gregorčič v spominih: dijaki Šolskega centra Nova Gorica pod mentorstvom Bojane Modrijančič Reščič, prof. slov.

petek, 14. oktober 2022,
dan pred rojstnim dnevom
Simona Gregorčiča,
pesnikov grob na Sv.
Lovrencu

Ob 11.00: Položitev cvetja na pesnikov grob

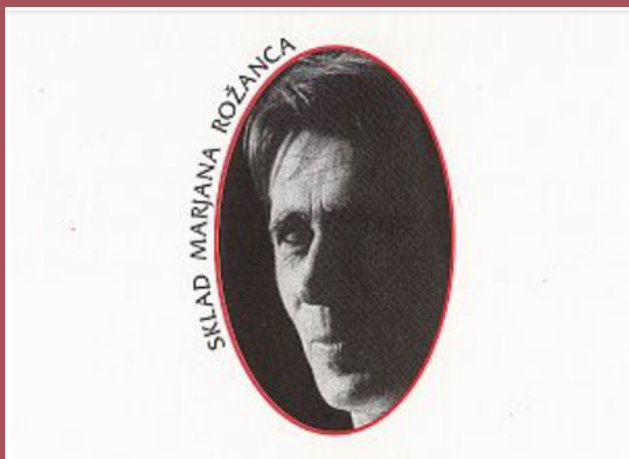
Spomini na pesnika: OŠ Kobarid, podružnica Smast, pod mentorstvom Sabine Sovdat in Jasmine Žagar Nascivera

Naj skupaj počastimo našega goriškega slavčka!

Šolski center
Nova Gorica

Organizatorji si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Spoštovani,

sporočamo vam podatke o dogodkih ob podelitvi Rožančeve nagrade za leto 2022. Prišlo je do spremembe glede novinarske konference. Ta bo 15. septembra ob 12h v Knjigarni Mladinske knjige. Na ta dan bomo objavili imena nominirank in nominirancev za nagrado. Vljudno vabljeni.

Obveščamo vas tudi o odločitvi upravnega odbora Kulturnega društva Marjan Rožanc o podelitvi častne nagrade Manci Košir za tridesetletno delo pri organizaciji podelitev Rožančeve nagrade, pri delu v odboru društva in v žiriji, še posebej pa za njenih sedem knjig pisemskih esejev, ki predstavljajo posebno zvrst esejistike in dopisovanja z izjemnimi posamezniki. Vseh sedem knjig je Manca Košir objavila pri Mladinski knjigi, zato se je ob nagradi Mance Košir ta založba pridružila Kulturnemu društvu Marjan Rožanc. Nagrada Manci Košir je torej dvojna.

Rožančeva nagrada, september/oktober 2022

Novinarska konferenca

15. september ob 12h v Knjigarni Mladinske knjige

Srečanje ob hiši Marjana Rožanca v Volčjem Gradu
in pogovor z avtoricami in avtorji nominiranih knjig

27. september ob 16h

Večer z avtoricami in avtorji nominiranih knjig
in razglasitev nagrajenke ali nagrajenca

Cankarjev dom

30. september ob 18h

Podelitev nagrade Marjana Rožanca

Trubarjeva domačija v Raš'ci

1. oktober ob 15h

NOMINIRANKE 2022

Vesna Mikolič
Lidija Dimkowska
Selma Skenderović
Darinka Kozinc
Ivana Kampuš
Vesna Lemaic
Jera Ivanc
Jerneja Jezernik
Dragica Čarna
Nataša Velikonja
Lela B. Njatin
Maja Gal Štromar
Erica Johnson Debeljak

**PODELITEV NAGRADE
MIRA 2022**

CANKARJEV DOM

10. OKTOBER, 2022
19.00
ŠTIHOVA DVORANA

#EmptyChair

Dom Phillips: Brazil

DOM PHILLIPS - BRAZILIJA

5. junija 2022 sta bila 57-letni britanski novinar in pisatelj Dom Phillips ter 41-letni Bruno Pereira, strokovnjak za vprašanja avtohtonih prebivalcev, razglašena za pogrešana v brazilski Amazoniji. Phillips je bil na raziskovalnem potovanju na avtohtonem ozemlju v dolini Javari in je pisal knjigo o trajnostnem razvoju in vsakdanjem življenju v Amazoniji. Njuni trupli so našli 17. junija s strelnimi ranami, ožgani in pohabljeni. Phillips je bil v Braziliji že 15 let, kjer je pisal posebna poročila za medije, kot so Guardian, Observer in Washington Post. Avgusta 2022 je brazilski senat objavil poročilo, v katerem je bilo navedeno, da so bili zločini motivirani z več kot le "osebnimi zamerami". Policija meni, da sta bila ubita zaradi ugotovitev o nezakonitem ribiškem krogu. Čeprav je bilo vsaj osem domnevnih storilcev aretiranih, zločin ostaja nerešen, Phillips in Pereira pa nista dočakala pravice.

Na ameriški celini je vsak dan več groženj zaradi raziskav o varstvu okolja. Smrt svobodnega novinarja Doma Phillipsa kaže na razsežnost sovražnega ozračja do novinarjev v Braziliji, ki so dosledno opozarjali na krčenje gozdov, nelegalni lov, ribolov in trgovino z mamili. Mednarodni PEN ponovno poziva brazilsko državo, naj razjasni zločin Phillipsa in Pereire ter zagotovi resnično zaščito pisateljev in novinarjev po vsej Braziliji.

Boris A. Novak

SONET REPATEC ZA JAVNO RTV

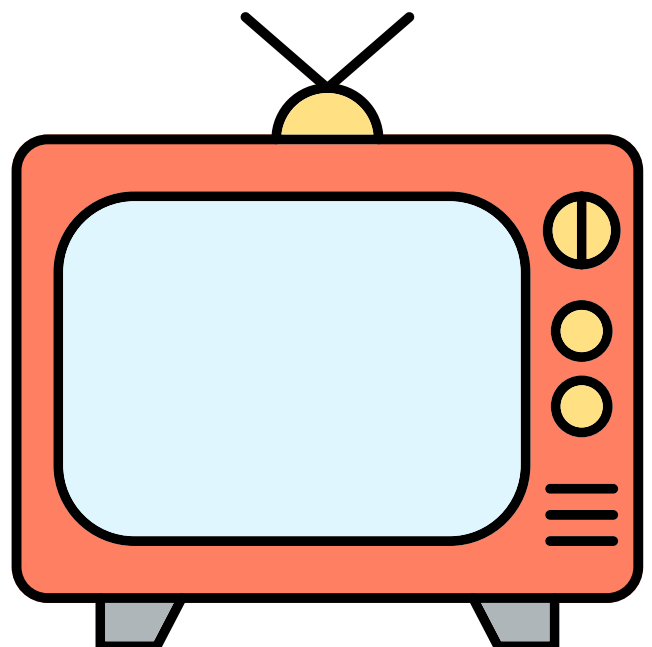
V rádostni radio in na mali ekran
je dan na dan, kot dar na dlan,
na glas in gibljivo posnet in skrivnostno ujet
brezmejni, pisani, čudežni svet.

Tu slišimo, vidimo, dihamo čas,
ki piha čez širni planet in skoz nas.
Vse dobre in slabe novice pripadajo vsem,
so skupno veselje in skupen problem.

Narobe je, če nakopičeno gnečo
razlik mrk sodnik rad obsodi na ječo,
če si jo lastí en sam lastnik, oblastnik,

ki brezdanje prostore Prostosti,
Modrosti in Lepote-Nikoli-Zadosti,
vse slišano Znanje, vse videne in nevidene Sanje

z možganskim pranjem
spreminja v – sranje ...

Gérman Rojas

PISMO

Danes doseglo me je tvoje pismo,
v katerem mi sporočaš
žalostno novico,
da prodati moraš hišo,
v kateri živel si z ljubljenimi starši.
To se mi zdijo lepe sanje.
V svojem življenju
šestindesetkrat sem se selil
iz hiše v hišo, celo v ječo.
Rad bi rekel, da imel sem domovanje,
v katerem so ljubeče vzgajali me starši.
Kako lepo bi bilo imeti dvorišče v senci smokve.
A ko so me izgnali iz čilske domovine,
mi ni preostalo drugega kot slediti stopinjam Maria
Benedettija
in tavati po tujih mi deželah z opeko v žepu,
da pokažem svetu vsaj košček doma.
Samo z opeko
brez oken in vrat
brez dvorišča in smokv
brez kotic, ki bi me zavil v objem.

- iz angleščine prevedla Tanja Tuma

MOČ BESED

Prihodnji izzivi za svobodo izražanja 88. mednarodni kongres PEN

88. kongres Mednarodnega PEN-a poteka od 27. septembra do 1. oktobra 2022 v Uppsali. Gosti ga švedski PEN na temo Moč besed - prihodnji izzivi za svobodo izražanja razpravlja o vprašanjih, kot so sovražni govor, digitalni nadzor ter pomen svobode izražanja in obveščanja v povezavi s podnebnimi spremembami, vojno in pokonfliktnimi razmerami, ter o nadaljnjem delu PEN-a.

"Svoboda izražanja je pod pritiskom, saj se sooča s starimi in novimi grožnjami. Avtoritarni režimi po vsem svetu pridobivajo na moči, krčijo demokratične prostore brez povezave in na spletu, hkrati pa povečujejo nadzor in spremljanje. Skrajni glasovi izzivajo demokratične politične sisteme in s sovražnim govorom podpihujejo nestrpnost in nasilje. Zdaj je bolj kot kdaj koli prej pomembno, da se gibanje PEN zbere in razpravlja o stanju svobode izražanja danes ter o tem, kako se zoperstaviti tem izzivom." Burhan Sonmez, predsednik Mednarodnega združenja PEN.

Poudarki letošnjega srečanja so štirje spletni dogodki, na katerih bo sodelovala vrsta izjemnih pisateljev, ki bodo razpravljali o najbolj perečih in spodbudnih vprašanjih našega časa. Vsi dogodki bodo v živo predvajani na [kanalu PEN International na Facebooku](#).

Otvoritvena slovesnost - 88. mednarodni kongres PEN

Torek, 27.9.2022

MOČ BESED

osrednji govor priznane ameriške pisateljice in esejistke Siri Hustvedt o besedah kot katalizatorju ustvarjanja, delovanja, propagande, uničevanja, povezovanja, svobode in emancipacije.

"Vloga pisane besede ni naključna pri grožnji avtoritarnosti. Čeprav besede služijo kot maske za avtoritarne ideologije, so tudi sredstvo za osvoboditev od njih."

[POVEZAVA](#)

Ameriška pisateljica in esejistka Siri Hustvedt v osrednjem govoru na otvoritveni slovesnosti 88. kongresa Mednarodnega PEN

Otvoritvena slovesnost - 88. mednarodni kongres PEN

Torek, 27.9.2022

Pozdravna nagovora predsednika Mednarodnega PEN-a in nagrajenega pisatelja Burhana Sonmeza ter predsednika švedskega PEN-a in pisatelja Jesperja Bengtssona;

"V času, ko se po svetu širijo slabe novice in smo zaslepljeni s pesimistični pogledi, menim, da je naša naloga vzbujati upanje. Literatura je upanje in PEN je hiša upanja."

POVEZAVA

Predsednik Mednarodnega PEN-a
Burhan Sonmez v govoru na slovesnosti
ob odprtju 88. kongresa Mednarodnega
PEN-a

Sreda, 28.9.2022

PROBLEM SOVRAŽNEGA GOVORA - kako se lahko spopademo z izzivi, ki jih prinaša sovražni govor, in hkrati zagotovimo svobodo izražanja? - s priznanim avtorji Siri Hustvedt, Salilom Tripathijem in Dansonom Kahyano ter Jesperjem Bengtssonom;

"Laž leti, resnica pa hromi za njo."

[POVEZAVA](#)

Salil Tripathi citira Jonathana Swifta med razpravo o sovražnem govoru.

Tednik PEN, glasilo Slovenskega centra PEN, št. 30/2022

Izdal: Slovenski center PEN, Tomšičeva 12, 1000 Ljubljana
Zanj: Predsednica Tanja Tuma

Uredništvo
Odgovorna urednica: Tanja Tuma
Glavna urednica: Maja Ferjančič
Oblikovanje: Maja Ferjančič

Leto izdaje: september 2022
Kraj: Ljubljana
ISSN 2784-7586

Publikacija Tednik PEN je brezplačna.

POVEZAVA

<https://www.penslovenia-zdruzenje.si/tednik>

Naslovna fotografija: PEN